

Minister Klimatu i Środowiska

DGL-WOZ.0500.6.2026.MG
4340884.17653224.14368979
Warszawa, 07-05-2026

Dotyczy: Odpowiedzi na interpelację poselską z 22 kwietnia 2026 r. nr 16675

W sprawie: obowiązków gmin w zakresie ochrony udokumentowanych złóż kopalin wynikających z ustawy – Prawo geologiczne i górnicze

---

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT16675 Posła Tomasza Piotra Nowaka przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

- 1. Czy Ministerstwo rozważa wprowadzenie rozwiązań umożliwiających gminom dokonanie wcześniejszej, merytorycznej oceny zasadności zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu ochrony udokumentowanego złoża kopaliny?**

Zgodnie z art. 95 ust. 3 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze¹ uwzględnianie złóż w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dalej jako „plan miejscowy” lub „m.p.z.p.” jest obowiązkiem gmin. Każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie dlatego „zmiany konieczne dla ochrony udokumentowanych złóż” mogą oznaczać co innego w przypadku różnych złóż. Natomiast w każdym przypadku, zgodnie z art. 15 ust. 2c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym² wymagane jest przynajmniej wskazanie nazwy złoża oraz granicy występowania złoża.

W ocenie Ministra nie jest możliwe zapewnienie ochrony złóż kopalin bez jakiegokolwiek wzmianki o ich występowaniu w planie miejscowym.

---

¹ ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 69), dalej jako „P.g.g.”,

² ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 538), dalej jako „u.p.z.p.”,

2. Czy planowane są zmiany legislacyjne dotyczące terminów realizacji obowiązków oraz sankcji określonych w art. 95 i 96 ustawy, w szczególności w okresie wdrażania reformy planowania przestrzennego?

24 września 2023 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw³.

Następnie 28 października 2023 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw⁴. Obie te ustawy znowelizowały art. 95 oraz art. 96 P.g.g.

Należy natomiast zauważyć, że obowiązek ujawnienia przez gminy złóż kopalin w planach miejscowych istniał już wcześniej. Art. 48 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze⁵, uchylonej 1 stycznia 2012 r. przepisami P.g.g., przewidywał, że udokumentowane złoża kopalin uwzględnia się w planach miejscowych. Obowiązek ten przewiduje również obowiązujące P.g.g.

Zgodnie z art. 95 ust. 1 P.g.g., w brzmieniu sprzed nowelizacji u.p.z.p., udokumentowane złoża kopalin, w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dalej jako „studium”, m.p.z.p. oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. Nowelizacja u.p.z.p., a następnie nowelizacja P.g.g. nie skróciły terminu dla gmin na uwzględnienie złóż w m.p.z.p., tylko doprecyzowały termin, w jakim ma to nastąpić (art. 95 ust. 3 i 4 P.g.g.).

Art. 95 P.g.g. w brzmieniu sprzed nowelizacji P.g.g., chociaż nakładał na gminę obowiązek ujawnienia złóż w m.p.z.p., to nie przewidywał w tym zakresie żadnej cezurę czasowej. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 95 ust. 3 P.g.g. zmiany konieczne dla ochrony udokumentowanych złóż kopalin wprowadza się w planach ogólnych gmin, m.p.z.p. oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw w terminie:

1. roku od dnia doręczenia właściwemu organowi wykonawczemu gminy kopii decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów albo dodatek do tej dokumentacji;
2. 2 lat od dnia doręczenia właściwemu organowi wykonawczemu gminy kopii decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną albo dodatek do tej dokumentacji.

Wyżej wymienione terminy ulegają przesunięciu w przypadku wszczęcia postępowania w przedmiocie uznania złoża lub jego części za strategiczne (art. 95 ust. 4 P.g.g.).

Reforma systemu planowania przestrzennego, w szczególności w zakresie uchwalania planów ogólnych gmin, zgodnie z obowiązującymi przepisami powinna zostać zakończona do 31 sierpnia 2026 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie posiada możliwości przeprowadzenia pełnej procedury legislacyjnej w takim terminie, aby ewentualne zmiany przepisów mogły wejść w życie jeszcze w trakcie okresu wdrażania reformy planowania przestrzennego.

---

³ ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688), dalej jako „nowelizacja u.p.z.p.”,

⁴ ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 2029), dalej jako „nowelizacja P.g.g.”,

⁵ ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r., nr 228, poz. 1947),

Przepisy przejściowe regulujące postępowanie do momentu uchwalenia przez gminy planów ogólnych zawarto w art. 65 i nast. nowelizacji u.p.z.p. Zgodnie z art. 65 ust. 1 nowelizacji u.p.z.p. studia zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego w danej gminie, jednak nie dłużej niż do 31 sierpnia 2026 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe. Przy czym zgodnie z art. 65 ust. 2 nowelizacji u.p.z.p. zmiana studiów przed uchwaleniem planu ogólnego jest dopuszczalna jedynie w trzech przypadkach, jeżeli:

1. przed dniem wejścia w życie nowelizacji u.p.z.p. wystąpiono o opinie i uzgodnienia projektów tych studiów albo ich zmian;
2. zmiana dotyczy wyłącznie lokalizacji inwestycji celu publicznego lub
3. zmiana dotyczy wyłącznie lokalizacji inwestycji w zakresie gospodarowania strategicznymi zasobami naturalnymi kraju w rozumieniu ustawy o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju⁶, lub działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2a P.g.g.

Przy tym należy zwrócić uwagę, że samo zatwierdzenie dokumentacji geologicznej, dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej lub dodatków do nich nie powoduje, że art. 65 ust. 2 pkt 3 nowelizacji u.p.z.p. znajduje zastosowanie. Konieczna jest jeszcze realizacja konkretnej inwestycji lub działalności wpisującej się w u.z.n.c. lub art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2a P.g.g.

Zgodnie z art. 67 ust. 1 nowelizacji u.p.z.p. dotychczasowe plany miejscowe zachowują moc na danym obszarze do dnia wejścia w życie nowych planów miejscowych na tym obszarze i mogą być zmieniane. W art. 67 ust. 3 nowelizacji u.p.z.p. określono przejściowe zasady stosowania przepisów proceduralnych i materialnych do uchwalania planu miejscowego. Do momentu uchwalenia planu ogólnego obowiązuje art. 20 ust. 1 u.p.z.p. nakazujący zgodność planu miejscowego ze studium. Od momentu uchwalenia planu ogólnego możliwe będzie badanie zgodności planu miejscowego z planem ogólnym jako nadrzędnym aktem planowania przestrzennego w gminie. Od obowiązku zgodności planu miejscowego ze studium przewidziano dwa wyjątki mianowicie:

- a) w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oraz ich stref ochronnych,
- b) jeżeli plan miejscowy albo jego zmiana dotyczy wyłącznie lokalizacji inwestycji celu publicznego, których nie stosuje się od dnia utraty mocy przez studium.

Jednocześnie Ministerstwo uwzględni powyższą okoliczność w dokonywanej wykładni obowiązujących przepisów prawa. W szczególności należy wskazać, że w aktualnym stanie prawnym nie jest wymagane dokonywanie zmiany studium w związku z procedowaniem planu ogólnego, o ile ustalenia tego planu pozostają spójne z dotychczasowymi dokumentami planistycznymi oraz celami reformy. Takie podejście ma na celu zapewnienie ciągłości procesów planistycznych, ograniczenie nadmiernych obciążeń administracyjnych po stronie gmin oraz umożliwienie sprawnego i terminowego wdrożenia nowych rozwiązań przewidzianych w reformie.

---

⁶ ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1235), dalej jako „u.z.n.c.”

Zdaniem resortu obecne ramy czasowe dotyczące planów miejscowych i planów ogólnych są adekwatne do zakresu nałożonych zadań i nie ma potrzeby ich wydłużania.

Kwestia terminu dokonania zmian aktów planowania przestrzennego była konsultowana z przedstawicielami Ministerstwa Rozwoju i Technologii, którzy wskazywali, że reforma planowania przestrzennego powinna skrócić czas procedowania dokumentów planistycznych. Kwestia ta będzie monitorowana w ministerstwie i w zależności od sytuacji, będzie możliwe dokonanie korekty.

Jednocześnie należy zaznaczyć że w Ministerstwie Klimatu i Środowiska trwają prace legislacyjne nad wprowadzeniem odrębnego terminu na potrzeby dokonania zmian w planie zagospodarowania przestrzennego województwa (art. 95 ust. 2 P.g.g.).

Zmiany te będą wprowadzone w ramach aktualizacji tego dokumentu, po dokonaniu okresowej oceny, o której mowa w art. 45 u.p.z.p., której elementem powinno być ustalenie, czy w planie tym zawarte są m.in. informacje o wszystkich:

1. złożach kopalin,
2. wodach podziemnych,
3. kompleksach podziemnego składowania dwutlenku węgla,
4. podziemnych bezzbiornikowych magazynach substancji,

które zostały udokumentowane na terenie województwa.

W szczególności powinno to dotyczyć złóż, wód i kompleksów udokumentowanych po dniu uchwalenia przedmiotowego planu oraz złóż kopalin, które zostały uznane za złoża strategiczne w całości albo w części.

Skoro plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlega okresowej ocenie, która powinna zostać przeprowadzona co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku (5 lat), to zasadne jest, aby podczas takiej oceny sprawdzić, czy w dokumencie tym są zawarte informacje o udokumentowanych złożach, wodach oraz kompleksach. Będzie to stanowiło znaczące ograniczenie obowiązków oraz obciążeń finansowych dla województwa. Jednocześnie ograniczony zostanie zakres informacji zamieszczanych w takim planie do informacji najważniejszych:

1. nazwę złoża kopaliny albo nazwy ujęcia wód leczniczych, wód termalnych lub solanek, w przypadku złóż strategicznych – informację o posiadaniu takiego statusu w całości albo w części,
2. rodzaju kopaliny głównej, kopaliny towarzyszących lub kopaliny współwystępujących,
3. gmin, na terenie których występują udokumentowane złoża kopaliny albo ujęcie wód leczniczych, termalnych albo solanek (na mapie wystarczające będzie oznaczenie symbolem złoża kopaliny).

Tym samym z katalogu zamieszczanych informacji usunięte zostaną w szczególności granice występowania złoża kopaliny albo położenie ujęcia wód leczniczych, wód termalnych lub solanek, granice złoża strategicznego oraz projektowane granice obszaru górniczego i terenu górniczego - w przypadku ujęć wód leczniczych, wód termalnych lub solanek. W ocenie Ministerstwa możliwe jest pominięcie tych informacji, tym bardziej, że takie dane ulegają zmianie np. po zatwierdzeniu dodatku do dokumentacji geologicznej złoża kopaliny mogą ulec zmianie granice złoża kopaliny. Jednocześnie informacje o nich

można uzyskać z innych rejestrów publicznych, w szczególności z Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski (MIDAS) czy rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla. To te aktualne rejestry powinny być podstawowym źródłem danych przy tworzeniu aktów planowania przestrzennego na terenie gminy.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zasadne jest, aby podstawowe informacje o złożach były nadal zamieszczane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, ponieważ stanowią bardzo ważny element uwarunkowań środowiskowo-gospodarczych, który powinien być brany pod uwagę podczas planowania regionalnego oraz podczas oceny aktualności planu.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu - Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych KPRM.